

Vabariigi Valitsuse korralduse
„Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaline kehtestamine Piirsalu alal“
eelnou seletuskirja
Lisa

Vabariigi Valitsuse korralduse „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaline kehtestamine Piirsalu alal“ eelnõule esitatud kooskõlastused ja ettepanekud ning nendega arvestamine

Jr k nr	Esitaja	Kuupäev	Ettepanek/vastuväide	Seisukoht
1.	Eesti Geoloogiateeni stus	17.09.2026	Planeeringu tulemusel on algsest planeeringu alast eraldatud eelvalikuala, mida on käesolevate dokumentidega täiendatud. Piirsalu planeeringualale ega selle lähedusse maardlaid ei jää. EGT andis oma kooskõlastuse planeeringulahendusele 19.05.2026 kirjaga 13-3/26-764. Kuivõrd planeeringu lahendus pole maavarade kaitse seisukohalt oluliselt muutunud ei näe EGT, et planeeringu kehtestamine halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda. Aidu ala osas riigi eriplaneeringut hetkel ei kehtestata kuna Kaitseministeerium otsustas laiendada Aidu kaitsetööstuspargi ala planeeringuala sees. Lähtuvalt eelnevast ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et korralduse „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osaline kehtestamine Piirsalu ala osas“ eelnõu oleks vastuolus maapõue ja maavarade kaitse põhimõtetega. Eesti Geoloogiateenistus	Teadmiseks võetud.

			nõustub Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osalise kehtestamisega Piirsalu ala osas.	
2.	Riigimetsa Majandamise Keskus	22.09.2026	Juhime tähelepanu, et Kohtla metskond 201 (43801:001:0132) kinnistu hõlmati planeeringualasse Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korraldusega nr 40 „Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ kuid eemaldati koos Kliimaministeeriumi valitsemisel oleva Uus-Kiviõli konveieri (43801:001:0131) kinnisasjaga enne eelvaliku alade väljavaliku etappi. Seega ei ole Kohtla metskond 201 kinnistut Aidu ala osana asukoha eelvaliku menetluses sisuliselt hinnatud ega selle sobivust eelvaliku raames võrreldud. Sellest lähtuvalt teeme ettepaneku täpsustada korralduse eelnõu lk 5 olevat lauset „Kuna selle ala sisse võtmine muudab Aidu alal planeeringu põhilahendust ning ala osas tuleb läbi viia täiendav mõjude hindamine, siis on vaja Aidu ala osas REP-i materjalid uuesti koostöölastada ja viia läbi avalik väljapanek vastavalt PlanS-ile“, et Aidu ala osas on vajalik läbi viia ka täiendav ala eelvalik ja ei saa piirduda ainult koostöölastamise ja avaliku väljapanekuga. Kui kinnistu lisamine muudab Aidu ala planeeringu põhilahendust ning tingib täiendava mõjude hindamise, tuleb lisatava ala osas korrata ka asukoha eelvaliku menetluse asjakohaseid etappe ulatuses, mis	Arvestatud. <u>PlanS § 40 lg 3 sätestab, et kui avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehtud muudatused muudavad riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku põhilahendusi või toovad kaasa vajaduse keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande oluliseks muutmiseks, korratakse riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande koostöölastamist valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi muudatus puudutab, ning korraldatakse uus avalik väljapanek ja avalik arutelu, lähtudes käesolevas seaduses riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamisele kehtestatud nõuetest.</u> Korralduse eelnõu lk-l 5 olevat teksti on täpsustatud vastavalt PlanS § 40 lg 3 sõnastusele.

			võimaldab hinnata lisatava ala sobivust ja mõjusid ning kujundada selle põhjal Aidu ala muudetud eelvaliku lahendus. Seetõttu palume korralduse eelnõus üheselt välja tuua, et menetlus ei piirdu REP-i materjalide uuesti kooskõlastamise ja avaliku väljapanekuga, vaid hõlmab ka asukoha eelvaliku menetluse asjakohaste etappide läbimist.	
3.	Keskkonnaamet	24.09.2026	1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) esimese etapi aruande (KSH aruanne) alaptk-s 3.4.1 „Seiremeetmed“ on esitatud Piirsalu jõe suublaseire kava, seda on käsitletud ka riigi eriplaneeringu seletuskirjas ja korralduse eelnõus. Märkime, et Hexest Materials AS esitas 01.09.2026 Keskkonnaametile kooskõlastamiseks OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskuse poolt koostatud seirekava. Kava eesmärk on eelkõige Piirsalu jõe lähteseisundi kindlakstegemine enne kavandatava tegevuse algust. Seire toimub kahes punktis – kavandatavast reoveepuhastist üles- ja allavoolu – ning hõlmab füüsikalisi-keemilisi näitajaid, vesikonnaspetsiifilisi saasteaineid, keemilise seisundi näitajaid ning kalastiku,	1. Ei arvestata. Selgitame, et Keskkonnaametile kooskõlastamiseks saadetud OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskuse poolt koostatud seirekava täitis KSH ptk-s 3.4.1 sätestatud nõuet viia läbi ökoloogilise seisundi uuring ja kordusseire. Selgitame ka, et KSH-s töötati Piirsalu osas, tuginedes Maves OÜ poolt koostatud pinnaveeuuringule, välja seiremeetmed, mis KSH aruande kohaselt jagunevad kaheks: 1) heitvee ja suublaseire – eesmärk tuvastada, kas tegevus vastab keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 sätestatud nõuetele 2) ökoloogiline seisundi seire - hinnata, kas tööstuspargi reoveepuhastist heitvee juhtimine võib ohustada Piirsalu jõe pinnaveekogumi hea seisundi saavutamist või säilitamist, ning selgitada välja, kas jõe

		fütobentose, veetaimestiku, suurselgrootute ja hüdmorfoloogia uuringuid. Keskkonnaameti ettepanekul täiendati seirekava järgmiste füüsikalise-keemiliste näitajatega: RDX, nitraatlämmastik ($\text{NO}_3\text{-N}$), nitritlämmastik ($\text{NO}_2\text{-N}$), keemiline hapnikutarve (KHT), elektrijuhtivus ja heljum. Seirekava ja Keskkonnaameti täiendusettepanekud on leitavad Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemist nr 14-3/26/15879 alt, sh Keskkonnaameti 03.09.2026 kiri nr 14-3/26/15879-4 2 . KSH aruandes kirjeldatud seire on peamiselt reoveepuhasti käitamisaegne heitvee- ja suublasteire: esimesel kahel aastal kord kuus, hiljem võimaliku vähendamise kord kvartalis. Samuti nähakse ette toruotsa seire ning veekogu seire enne ja pärast väljalasku. Seega on kavade eesmärk, sagedus ja näitajate koosseis osaliselt erinevad: Keskkonnaametile septembris 2026. a esitatud kava kirjeldab põhjalikumalt lähteseisundit ja ökoloogilisi kvaliteedielemente, KSH aruanne aga edasist käitamisaegset seiret. Sellest tulenevalt palume täiendada KSH aruande alaptk-s 3.4.1 „Seiremeetmed“ Piirsalu jõe seire käsitlust järgmiselt: Lisada Hexest Materials AS-i poolt 01.09.2026 esitatud ja Keskkonnaameti ettepanekul täiendatud seirekava alusel tehtava Piirsalu jõe lähteseisundi uuringu kirjeldus, eristada lähteseire KSH aruandes	elustiku kaitseks on vaja kehtestada täiendavaid tingimusi või rakendada leevendusmeetmeid. Seirekava sisu kajastamine riigi eriplaneeringu seletuskirjas ja korralduse eelnõus ei ole otstarbekas, kuna tegemist ei ole planeeringu täpsustamises küsimusega, vaid juba planeeringu rakendamisega ehk järgmise etapiga.
--	--	---	---

		juba käsitletud reoveepuhasti käitamisaegsest heitvee- ja suublaseirest ning lisada viide nimetatud seirekavale, mis on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 14-3/26/15879 all. KSH aruandes ettenähtud käitamisaegne seire jääb muutmata. Vastavad täiendused palume teha ka riigi eriplaneeringu seletuskirjas ja korralduse eelnõus Piirsalu jõe seiret käsitlevates osades 2. Korralduse eelnõus ja riigi eriplaneeringu ning KSH aruande materjalides on käsitletud kompensatsioonimeetmeid ning nende rakendamist. KSH aruande lisa 3 lk 9 (esimene lõik) on kirjas: „Kui lähtuda üksnes kaitsetööstuspargi rajamisega kaasneva otsese ja kaudse elupaigakao kohustuslikust kompenseerimisest 143 ha ulatuses ning rakendada tabelis 1 toodust ainult 1. prioriteedi esimest tegevust, s.o Annamõisa metsise püsielupaigas piiranguvööndi muutmine sihtkaitsevööndiks, kus metsise kaitseks olev kasulik (elupaiga) pindala on 151,25 ha, ei ole sellest üksi piisav, et tagada metsise asurkonna pikaajaline säilimine.“ KSH aruande lisa 3 lk 8 on toodud: „Selleks, et oleks tagatud Piirsalu kaitsetööstuspargiga seotud metsise lokaalsele asurkonnale kvaliteetsete elupaikade säilimine, taastumine ja kujunemine, tuleb Annamõisa püsielupaiga (tabel 1 prioriteet 1), Mustjärve raba hoiuala (tabel 1 prioriteet 2) ning täiendava ala (tabel	2. Võetud teadmiseks ja kompensatsioonimeetmete maht ning kompensatsioon on üle kontrollitud. Metsise eksperdiga täiendavalt konsulteerides selgitame, et metsise eksperthinnangu kohaselt on kaitsetööstuspargi KSH-s käsitletud kompensatsioonistsenaarium 1 ette nähtud kaitsetööstuspargi rajamisega kaasneva otsese ja kaudse elupaigakao kompenseerimiseks. Stsenaariumi 1 kohane 143 ha suurune metsise elupaigakadu kompenseeritakse prioriteedi nr 1 rakendamisega. Prioriteetide nr 1–3 rakendamise vajadust kokku 463,7 ha metsisele sobiliku elupaiga ulatuses on kompensatsioonimeetmete kavast käsitletud laiemas perspektiivis, lähtudes piirkonna metsise lokaalse asurkonna kvaliteetsete elupaikade säilimise, taastumise ja kujunemise vajadusest. Tegemist on metsise elupaikade laiema kaitse vajadusega, mitte kaitsetööstuspargi rajamisega kaasneva otsese ja kaudse elupaigakao kompenseerimise mahuga. Metsise lokaalse asurkonna pikaajalise säilimise seisukohalt on eksperdi hinnangul vajalik rakendada prioriteetide nr 1–3 aladel kavandatud meetmeid.
--	--	---	---

		1 prioriteet 3) baasil moodustada sihtkaitsevööndi kaitsekorraga looduskaitseala (joonis 3). See tähendab küll 463,7 ha kompenseerimist (tabel 1), kuid on lokaalse asurkonna säilimist arvestades kriitilise tähtsusega tegevus.“ Seega, KSH aruande lisas 3 on märgitud, et kui 143 ha suurune kompensatsioonimaht täidetakse üksnes 1. prioriteedi ehk Annamõisa metsise püsielupaiga meetmega, ei piisa sellest üksi metsise asurkonna pikaajaliseks säilimiseks. Samas on riigi eriplaneeringu ja KSH aruande materjalide kohaselt ette nähtud alade valimine järjest kuni 143 ha täitumiseni ning 1. prioriteedi meetme kasulik pindala juba katab selle mahu. Palume üle vaadata, kas stsenaariumi 1 korral piisab rakendamisel ainult 1. prioriteedi meetmest või tuleb rakendada ka järgmisi meetmeid. Praegu jääb ebaselgeks, kas stsenaariumi 1 rakendamisel peetakse 143 ha suurust kompensatsioonimahtu piisavaks või tuleks metsise asurkonna pikaajalise säilimise tagamiseks rakendada lisaks 1. prioriteedi meetmele ka järgmisi meetmeid. Kompensatsioonimeetmete kavast nähtub, et eksperdi hinnangul ei ole piirtasemest madalama mürafooni korral rakenduv stsenaarium 1 piisav metsise lokaalse asurkonna säilimise tagamiseks ning vajalik oleks suurema, 463,7 ha suuruse kompensatsioonimahu rakendamine. Palume	Kaitsetööstuspargi arendaja vastutus hõlmab seejuures stsenaariumi 1 korral prioriteedi nr 1 rakendamist 143 ha suuruse elupaigakao kompenseerimiseks; prioriteetide nr 2 ja 3 rakendamine ei ole stsenaariumi 1 kohase kompensatsiooni raames kaitsetööstuspargi arendaja ülesanne, vaid kuulub metsise lokaalse asurkonna pikaajalise kaitse tagamiseks riigi poolt rakendatavate laiemate looduskaitsemeetmete hulka.
--	--	--	---

		üle vaadata ja täpsustada, milline kompensatsioonimeetmete maht ja kombinatsioon on metsise asurkonna pikaajalise säilimise, sealhulgas lokaalse asurkonna säilimise seisukohalt vajalik. 3. KSH aruande lisa 3 lk 13 (ptk 7 lõpus) on kirjas: „Kompenseerimisemeetmeid saab pidada rakendatuks ja tõhusaks juhul, kui väljavalitud kompensatsioonialadel kavandatud kaitsekorra muudatused on ellu viidud ning valitud kompensatsioonialadel toimuv metsise arvukuse kasv kompenseerib Piirsalu eelvalikuala arendamisega kaasneva eeldatava 3 (3) arvukuse languse.“ Palume materjalides selgitada tuua, milline on stsenaarium siis, kui nii ei lähe ehk järgmisi aspekte: 3.1. Kuidas mõjutavad metsise seirest saadud tulemused kompensatsioonialade rakendamist? Märgime, et kui müra mõõtmiste põhjal rakendub kompensatsiooni stsenaarium 1, aga Mustjärve mäng ikkagi kahaneb ja võib-olla ka kaob, peaks metsise seire tulemuste alusel samuti rakenduma kompensatsioonistsenaarium 2. 3.2. Kui on rakendatud ka kompensatsioonistsenaarium 2, aga metsise arvukus langeb kaitsetööstuspargi naabruses ja ei tõuse ka kompensatsioonialadel, kas siis on ka veel võimalik midagi teha?	3. Võetud teadmiseks. Selgitame täiendavalt, et kui seire tulemused ei näita soovitud tulemust, tuleb vajadusel ette näha täiendavad meetmed olukorra parendamiseks. Sealjuures tuleb arvestada, et metsise lokaalse asurkonna pikaajaline säilimine ei sõltu vaid kaitsetööstuspargist ning pargi mõju leevendamiseks ja kompenseerimiseks rakendatavatest meetmetest, vaid ka piirkonna muudest arendustest ja arengutest tervikuna. Seega, kui metsise seire tulemused näitavad metsise arvukuse langust piirkonnas ka kaitsetööstuspargi kohustuslike meetmete elluviimise järgselt, tuleb olukorda täiendavalt hinnata ning vajadusel määrata täiendav meetmete-/kompensatsioonipakett, analüüsides piirkonna arenguid terviklikult ja arvestades metsise asurkonna kujunenud seisundit.
--	--	--	--

		4. KSH aruande alaptk 2.4.4 on lisatud (kolmas lõik): „Kui seiretulemuste põhjal rakendub kompensatsioonistsenaarium 2, suureneb kompenseeritava metsise elupaiga pindala kokku 874 hektarini ning vastavalt suureneb ka kompensatsioonimeetmetega hõlmataivate alade ulatus.“ Palume täpsustada, kas antud juhul on mõeldud ikkagi vaid müra seire tulemusi või ka metsise seiret. 5. KSH aruandes on okastraadi eemaldamine ja kuivenduskraavide sulgemise korral kasutatud mõistet „Metsisekaitse seiremeede“. Palume sõnastust korrigeerida, tegemist ei ole seiremeetmega. 6. Kuigi antud juhul on kavas kehtestada kaitsetööstuspargi riigi eriplaneering osaliselt asukoha eelvaliku alusel Piirsalu ala osas, s.o mitte Aidu ala osas, juhime siiski tähelepanu KSH aruandesse lisatud tekstile: „/.../ Keskkonnaametiga arvestades, et Aidu alal ei ole tegemist liigi tüüpilise loodusliku kasvukohaga ning uuringu kohaselt ei ole liigi inventeeritud leiukohad väga arvukad.“ Tõenäoliselt on mõeldud, et inventeeritud elupaikades ei ole liik arvukas. Praegu võib lugeda, et inventeeritud leiukohti ei ole arvukalt ja tekib küsimus, miks siis inventeeriti vaid väike osa leiukohtadest. Samas on tegu liigiga, kes oma elupaikades üldjuhul ei esinegi väga arvukalt.	4. Täpsustame, et KSH ptk-s 2.4.4 on silmas peetud müraseire, mitte metsise seire tulemusi. Vastav täpsustus on selguse huvides lisatud ka KSH teksti. 5. Arvestatud. Sõnastus korrigeeritud. 6. Arvestatud. Sõnastus korrigeeritud.
--	--	--	---

			7. Soovitame korralduse eelnõus ajakohastada kompenseerimismeetmete rakendamiseks hõlmatud alade volitatud haldajate nõusolekuid või seisukohti.	7. Korralduse punkti 3.3.2, mis käsitleb mõju metsamajandamisele, on täiendatud Riigimetsa Majandamise Keskuse esitatud seisukohtadega.
4.	Terviseamet	24.09.2026	Terviseamet on tutvunud nimetatud korralduse eelnõuga. Sisulisi ettepanekuid Terviseametil ei ole. Samas esitab Terviseamet korralduse eelnõu kohta järgmised täpsustavad tähelepanekud. Mõra mõju osas (alapeatüki 2.3.1 kirjeldav osa) on lk 16 märgitud, et puhveralade suuruse (Piirsalu puhul rohkem kui 600 m) korral ei ole eeldada olulist mõju kaitsetööstuspargile lähimate müratundlike elamualade piirkonnas. Samuti on märgitud, et lähim eluhoone asub Piirsalu külas ligikaudu 600 m kaugusel planeeringuala piirist. Visuaalse mõju kirjelduses (alapeatüki 2.4.1 kirjeldav osa) on lk 17 märgitud, et Piirsalu küla elamud paiknevad kaitsetööstuspargist ligikaudu 1–2,5 km kaugusel ning nende ja ettevõtte vahel paiknev mets varjab hoonet paljudes vaadetes. Seega on tekkinud vastuolu lähimate eluhoonete kauguse osas, mis tuleks tekstis üle kontrollida ja vajaduse korral täpsustada.	Arvestatud. Korralduse eelnõu punkti 3.3.2 (aruande alapeatüki 2.4.1 kirjeldav osa) ja vastavalt ka mõjude hindamise täienduse alapeatükki 2.4.1. on korrigeeritud.